СОЁЛ, УРЛАГИЙН ГАЗРЫН СТРАТЕГИ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ (2021-2024 он)

Говьсүмбэр аймаг, Чойр хот , 2022 он

Соёл, урлагийн газрын 2021-2024 оны стратеги төлөвлөгөөний иж бүрдэл

1. **Байгууллагын мандат**
2. **Алсын хараа**
3. **Эрхэм зорилго**
4. **Орчны шинжилгээ**

1. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ:

"Алсын хараа-2050" Монгол улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын баримт бичиг,Монгол улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэл, МУ-ын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, Говьсүмбэр аймгийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл, Аймгийн засаг даргын 2021-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, Соёлы яамны 2021-2024 онд хэрэгжүүлэх стратеги төлөвлөгөөниий хүрэх түвшинг баримтлан боловсруулллаа.

2. МАНДАТЫН ШИНЖИЛГЭЭ

Мандатын тодорхойлохдоо чиг үүрэг шинжилгээ хийж, Монгол улсын үндсэн хууль болон соёлын салбарт шууд хамраах 6 хууль,

Салбарын хуулийн үйл ажиллагаанд
мөрдөгдөж байгаа хуулийн тоо - 18

Тухайн салбарын хүрээний хууль: 6

- Монгол улсын үндсэн хууль, Соёлын тухай хууль, Номын сангийн тухай хууль, Соёлын өвийг хамгаалах тухай хууль, Музейн тухай хууль, Монгол хэлний тухай хууль

Нийтлэг мөрддөг хууль тогтоомж: 12

-Төрийн албаны тухай хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль, Зөрчлийн тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай, Жендэрийн тэгш байдлыг хангах хууль, Шилэн дансны хууль,Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль, Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, удирдлагын тухай хууль, Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргээлэх тухай хууль, Оюуны өмчийн тухай хууль, Зохиогчийн эрх болон түүнд хамаарах эрхийн тухай хуулиуд.

3.Төрийн бодлогын хүрээнд

- “Алсын хараа-2050” урт хугацааны хөгжлийн бодлого, ЮНЕСКО –ийн Инчеоны тунхаглал 2030, Боловсролын мастер төлөвлөгөө -2030, Боловсролын дунд хугацааны төлөвлөгөө-2030, Алсын хараа-2050, МУЗГ-ын 2021-2025 оны НЭЗҮЧ, Монгол Улсын үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, Засгийн газар 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр,

3. Соёл урлагийн салбарын үндэсний хөтөлбөрүүд

Монгол бичгийн үндэсний хөтөлбөр –III, Соёл биет бус өв үндэсний хөтөлбөр , Чулуун соёлын өв, Баримтат соёлын өв, Монгол бичгийн үндэсний хөтөлбөр –III,”Сонгодог урлаг-2” үндэсний хөтөлбөр

4.Орон нутгийн бодлогын бичиг баримт

Говьсүмбэр аймгийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл,

Аймгийн засаг даргын 2021-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр

Мандатын шинжилгээний хүснэгт

<table>
<tr><td colspan="2">Салбарын үйл ажиллагаанд мөрдөгдөж байгаа хуулийн тоо</td><td colspan="2">18</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Үүнээс</td><td>Тухайн салбарын хуулийн тоо</td><td colspan="2">6</td></tr>
<tr><td>Нийтлэг мөрддөг хуулийн тоо</td><td colspan="2">12</td></tr>
<tr><td colspan="4">Ерөнхий чиг үүрэг-1 Соёлын тухай хууль</td></tr>
<tr><td colspan="2" rowspan="2">ҮЧҮ-1 Үндэсний үнэт зүйл, уламжлалт өв соёлоо дээдэлж, иргэдийг соён гэгээрүүлж, соёл урлагийн байгууллагуудын</td><td>Боржигин түмний өв соёлыг түгээн дэлгэрүүлж, залуу үед өвлүүлэх, сурталчлан таниулах олон талт арга хэмжээг зохион байгуулах</td><td>АЗДТГ, СУГ, СУБ-ууд</td></tr>
<tr><td>Салбарын хүний нөөцийг бэлтгэх, давтан сургах, мэргэшүүлэх,</td><td>АЗДТГ, СУГ, СУБ-</td></tr>
</table>

үйлчилгээний чанар хүртээмжийг дээшлүүлнэ	нийгмийн баталгааг сайжруулах	ууд
	Соёл, урлагийн арга хэмжээг хэрэгжүүлэх	АЗДТГ, СУГ, СУБ-ууд
	Эх хэл, бичиг үсэг, түүх, соёлын мэдлэгийг гүнзгийрүүлэх, уран сайхан, гоо зүйн хүмүүжил олгох	АЗДТГ, СУГ, СУБ-ууд
	Бүх нийтийн соёл, урлагийн боловсролыг дээшлүүлэх, соён гэгээрүүлэх ажлын тоо	АЗДТГ, СУГ, СУБ-ууд
	Үндэсний, сонгодог, орчин үеийн урлагийн төрлүүдийг жигд хөгжүүлж, хүн амд урлаг гоо зүйн боловсрол олгох	АЗДТГ, СУГ,Боржигин чуулга
	Соёл урлагийн байгууллагуудын орчин, нөхцөлийг сайжруулж, шаардлагатай техник, тоног төхөөрөмжөөр хангах	Соёлын яам, АЗДТГ, СУГ, СУБ-ууд
ҮЧҮ-2 Номын сангийн хууль	Эрдэм шинжилгээ, судалгаа, мэдээллийн төв болох	Нийтийн номын сан, Соёлын төвийн номын сан
	Орон нутгийн номын сангийн сан хөмрөгийг баяжуулах, орон нутгийн иргэнийг номын сангийн үйлчилгээнд өргөн хамруулах арга хэмжээг зохион байгуулах	АЗДТГ, СУГ,Нийтийн номын сан
	Стандартад нийцсэн номын сангийн үйлчилгээг уншигчид үзүүлэх, уншлагын үйлчилгээг хүргэх;	Нийтийн номын сан, Соёлын төвийн номын сан
ҮЧҮ-3 Соёлын өвийг хамгаалах тухай хууль	Соёлын биет бус өвийг сурвалжлан олох, судалгаа шинжилгээ хийх, бүртгэн баримтжуулах, олон нийтэд таниулах,	**А**ймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал, Сум аймгийн засаг дарга Боржигин өв музей, Соёлын төвүүд
	Нутаг дэвсгэртээ соёлын өвийг хамгаалах тухай хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангах, хөтөлбөр, төлөвлөгөө боловсруулж хэрэгжүүлэх,	Боржигин өв музей Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн

	шаардлагатай төсөв хөрөнгийг баталж, хяналт тавих;	Хурал, Сум аймгийн засаг дарга нар
	Соёлын өвийг хамгаалахад идэвх, санаачилгатай оролцсон иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагыг урамшуулах, Соёлын биет бус өв өвлөн уламжлагчдын шавь сургалт явуулах, алдаршуулан урамшууулах хуульд заасан дэмжлэг үзүүлэх;	Боржигин өв музей Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал, Сум, аймгийн засаг дарга нар
Музейн тухай хууль	Соёлын өвийн талаарх мэдлэг олгох, түүнийг хамгаалах, сурталчлах арга хэмжээг гэр бүлийн соёл, хүмүүжлийн уламжлал болон боловсролын тогтолцоогоор дамжуулан хэрэгжүүлэх	Боржигин өв музей Соёлын төвүүд
	Музей нь үзмэр, цуглуулгыг эргэлтэд оруулах, мэдлэг мэдээлэл түгээх, техник, технологийн дэвшлийг нэвтрүүлэх зорилгоор үзүүллэгийг тасралтгүй шинэчлэн дэглэх зарчим баримтлана.	Боржигин өв музей Соёлын төвүүд
	Соёлын өвийг бүртгэх, цуглуулах соёлын үнэт зүйлийг эрэн сурвалжлах, нээж илрүүлэх, бүртгэл мэдээллийн сан үүсгэх, боловсрол танин мэдэхүйн ажил зохион байгуулах	Боржигин өв музей Соёлын төвүүд
Ерөнхий чиг үүрэг-3 ***Төсвийн тухай хууль***		
ҮЧҮ-2 Тухайн жилийн төсвийн төслийг хянуулах, төсвийн хуваарилалт, ЗЗНДНТУТхууль,ТОНӨХБҮХАТ хууль,	Соёл, урлагийн байгууллагуудын төсвийн төслийг, хуулийн хугацаанд хянах, хүргүүлэх	Соёлын яам, Захиргаа удирдлагын хэлтэс
	Төсөв, хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх	
Шилэн дансны хууль,	Соёл, урлагийн байгууллагуудын төсвийг оновчтой хуваарилах	Соёлын яам,
	Байгууллагын батлагдсан төсвийг зарцуулах, тайлагнах	СУГ, СУБ-ын удирдлагууд
	Шилэн дансны мэдээлийг хуулийн хугацаанд үнэн зөв мэдээллэх	СУГ, СУБ-ын

		удирдлагууд

1. АЛСЫН ХАРАА

Үндэсний эх хэл, түүх соёл, Боржигин өв соёл, зан заншилыг хамгаалж түгээн дэлгэрүүлж, өв соёлоо дээдлэж, түгээн дэлгэрүүлэхэд оршино.

2. ЭРХЭМ ЗОРИЛГО

Үндэсний үнэт зүйл, уламжлалт өв соёлоо дээдэлж, иргэдийг соён гэгээрүүлж, соёл урлагийн байгууллагуудын үйлчилгээний чанар хүртээмжийг дээшлүүлнэ.

4.ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭ

Орчны шинжилгээний үр дүнг нэгтгэх SWOT хүснэгт /СОЁЛ УРЛАГ/

Зорилт: 1 иргэдийг соён гэгээрүүлж, соёл урлагийн байгууллагуудын үйлчилгээний чанар хүртээмжийг дээшлүүлэх

Давуу тал	**Сул тал**
✓ Говьсүмбэр аймаг болон зэргэлдээ аймаг сумын хүн амд аялан тоглолтоор Боржигин өв соёлыг түгээн дэлгэрүүлэх үйл ажиллагааг идэвхитэй явуулж, улс, бүсийн уралдаан тэмцээнд амжилттай оролцож байна. ✓ Аймагтаа ганц үйл ажиллагаа явуулж буй мэргэжлийн урлагийн байгууллага тул улс бүсийн хэмжээнд өрсөлдөх, бүтээлч	✓ Стандартын шаардлага хангасан барилга байгууламжгүй ✓ Төсвөөс тодорхой хэмжээний санхүүжилт авдаг боловч хүрэлцдэггүй, нэмэлт санхүүжилт бүрдүүлэх боломж эрх зүйн хувьд хязгаардмал учраас үйл ажиллагааны хөрвөх боломжийг

үйлдвэрлэл, соёлын аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх бүрэн боломжтой. ✓ Уран бүтээлч, ажилтнуудын дийлэнхи нь залуучууд байгаа нь цаашид байгууллагын өрсөлдөх чадварт эерэг нөлөө үзүүлэх нөхцөл бүрдсэн. ✓ Иргэдийн соёлын боловсролын суурь судалгааг авсан. ✓ Соёлын асуудал эрхлэсэн бие даасан бүтэцтэй болж орон тоо нэмэгдсэн.	хязгаарлах, зах зээлд өрсөлдөхөд хүндрэл учирдаг. ✓ Тоног төхөөрөмжийн хангалтыг сайжруулах ✓ Зориулалтын байр байхгүй ✓ Төрийн захиргааны албан хаагчдын нөөц дутмаг
Боломж	**Бэрхшээл**
✓ Төрөөс сүүлийн жилүүдэд соёл урлагийн байгууллагуудыг анхаарч, дэмжлэг үзүүлж эхэлж байгаа нь хөгжих таатай боломж бүрдэж байна. ✓ Орон нутгийн удирдлага чуулгын үйл ажиллагааг дэмжиж хамтран ажилладаг. ✓ Боржигин өв соёлын өлгий нутагт байгаа нь өөрийн онцлог бүхий бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг бий болгож, өрсөлдөх боломж байна. ✓ Хүн амын урлагийн эрэлт нэмэгдэх хандлагатай, хүүхэд, залуучууд урлагийн боловсрол авах сонирхолтой байгаа нь театр үйл ажиллагаагаа өргөжүүлэх нөхцөл бүрдэж байна.	✓ Аймгийн зам харилцаа, дэд бүтэц сайн хөгжсөн боловч хүн ам хэт цөөн байгаа нь үйл ажиллагааныхаа цар хүрээг өргөжүүлэхэд хүндрэлтэй. ✓ Хүн амын амьжиргааны түвшин доогуур байгаа нь үзвэр үзэх давтамж цөөн байх шалтгаан болж байна.

__Зорилт: 2__ Номын сангийн хуулийг хэрэгжүүлэх

Давуу тал	**Сул тал**
1. Үйл ажиллагаа тогтмолжсон 2. Ажиллах, туршлага дадал бүхий мэргэжлийн боловсон хүчнээр хангагдсан 3. Номын сангийн LIB-4 цогц программ хангамжийг үйл ажиллагаандаа нэвтрүүлж, үйлчилгээг автоматжуулан, электрон каталогийг бий болгосон 4. Монголын болон Дэлхийн шилдэг зохиол бүтээлээс бүрдсэн өргөн сонголт бүхий	***__Сул тал:__*** - Номын сангийн зориулалтын стандартын байргүй - Номын сангийн орчны нөхцөл, үйл ажиллагаанд тавих шаардлага MNS 5742:2019 стандартын шаардлагад нийцсэн үйлчилгээний төрөлжсэн зориулалтын танхимууд байхгүй

9000 гаруй номын фондтой **5.** - Төрийн болон төрийн бус байгууллагууд, зохиолч, уран бүтээлчидтэй хамтран ажилладаг	- Сан хөмрөгийн баяжилт хийхэд төсөв бага - Ном хэвлэлийг бүрэн болон хэсэгчилсэн цахим уншлагын үйлчилгээнд оруулах боломжгүй
Боломж	**Бэрхшээл**
1. Мэдээллийн технологид суурилсан Номын сангийн цахим үйлчилгээг өргөжүүлэх: 2. Хүний нөөцийн чадавхийг дээшлүүлэх: 3. Улсын болон бусад аймгийн номын сангийн хамтын ажиллагааны уламжлалыг нэвтрүүлэх 4. Иргэдийн гар дээрхи ганц хувь бүтээл, гар бичмэл, ховор ном судрыг сурьалжлан олох	1. Байгууллагын тэргүүлэх чиглэлийн мэргэжлийн боловсон хүчний шилжилт хөдөлгөөн /шилжих, тэтгэвэрт гарах гэх мэт/ 2. Хүний нөөцийн хөгжил, бүтээлч санаачлага сулрах 3. Давтагдашгүй хүчин зүйлсийн эрсдэл, нийгэм, эдийн засаг, улс төрөөс шатгаалан удирдлага, зохион байгуулалтын өөрчлөлт 4. Техник технологийн үсрэнгүй хөгжлийн хоцрогдол 5. - Байгалийн гамшиг, сүйрэл, хүний гоц халдварт өвчний хорио, цээр

<u>Зорилт: 3</u> Соёлын өвийг хамгаалах тухай хуулийг хэрэгжүүлэх

Давуу тал	**Сул тал**
1. Мэргэжлийн боловсон хүчинтэй 2. Албан хаагчдын нийгмийн баталгааг сайн хангадаг 3. Техник хангамжийн хангалт сайн 4. Хүн амын дунд мэдээлэл хүргэлт түгээлт сайн 5. Залуу боловсон хүчинтэй 6. Сургалтын хэрэглэгдэхүүн сайн 7. Ажлын хуваарлалт сайн 8. Удирдлага зохион байгуулалт сайн 9. Ажилчдын харилцаа хандлага сайн 10. Цахимд ажиллах ур чадвар сайн 11. Сургалт явуулах ур чадвар сайн 12. Баримт бичиг боловсруулалт сайн 13. Ажлын байранд хөрвөх чадвар сайн 14. Багаар ажиллах чадвар сайн	1. Зориулалтын барилгагүй 2. Үзмэр баяжуулах төсөв санхүү дутмаг 3. Барилга байгууламжийн зай талбай бага, боловсролын сургалт явуулах зай талбай бага 4. Орон тоо дутмаг 5. Ажлын давхцал, ачаалал их 6. Гамшгийн үед ажиллах ур чадвар муу 7. Орон нутгийн хүмүүсийг танихгүй 8. Хүнд ажлаа ойлгуулах чадвар муу 9. Орон нутгийн талаар мэдлэг, мэдээлэл муу 10. Мэдээлэл солилцох тал дээр дутмаг 11. Ажлын туршлага дутмаг 12. Үзмэрийн баяжилт цөөхөн 13. Судалгааны арга барил, арга зүй тааруу , судалгааны ажил хийдэггүй 14. Хүний нөөц тогтворгүй Мэргэжлийн хүний нөөц аймагт дутмаг 15. Мэргэжил дээшлүүлэх сургалтанд хамрагдалт муу

Боломж	Бэрхшээл
1. Боржигин судлалын төв музей болон хөгжих боломжтой 2. Шинээр байрны зураг төсөл хийгдэж байна 3. Аймаг орон нутгийн дэмжлэгийг авах боломжтой 4. Салбарт хэрэгждэг хууль тогтоомж, дүрэм журам ихтэй 5. Цөөхөн хүн амтай 6. Боржигин 17 сумдаар явж судалгаа хийх, үйл ажиллагаандаа татан оролцуулах боломжтой 7. Төрийн болон төрийн бус байгууллагуудтай хамтран ажиллах боломжтой 8. Дэд бүтэц сайтай. 9. Сургууль, цэцэрлэг цөөн **10.** Туршлага судлах боломжтой	1. Гал түймэр, газар хөдлөлтийн эрсдэлтэй 2. Стандартын барилга байхгүйгээс үзмэрийн хадгалалтанд сөргөөр нөлөөлөх 3. Унаагүй учир үл хөдлөх дурсгалд хяналт тавих боломж муу байгаагаас хууль бус малтлага гарах

Зорилт: 4 Музейн тухай хуулийг хэрэгжүүлэх

Давуу тал	**Сул тал**
1.Бүртгэн баримтжуулалт сайн 2.Үзэсгэлэн дэглэх боломжтой 3.Сургалтын хэрэглэгдэхүүн сайн 4.Сургалт явуулах хүний нөөцтэй 5.Сургалт явуулах ур чадвартай 6.Хүүхэд үнэ төлбөргүй үзүүлж байгаа 7.Үнэ төлбөрийн тариф өөрсдөө тогтоох боломж нөхцөл бүрдсэн 8.Мэргэжлийн хүний нөөцтэй 9.Үзмэрийг бүртгэн баримтжуулах программтай 10.Боржигин сумдуудад судалгаа хийх судлагдахуунтай 11.ЭШХурал жил бүр хийж эмхтгэл сэтгүүл,	1. Үзмэрийн цуглуулга, дэглэлтийн үзэл баримтлал байхгүй 2. Үзмэрийн үзүүлэг дэглэлтийн төлөвлөгөө байхгүй 3. Сургалт явуулах тоног төхөөрөмж техник хэрэгсэл дутмаг, ширээ сандал байхгүй, 4. Судалгаа хийх зардал бага 5. Судалгааны эмхэтгэл ном, гаргах санхүүжилт байхгүй 6. Мэргэжил арга зүй муу байдаг 7. Үзмэр дэглэн шинэчлэхэд үзмэрийн тоо цөөн 8. Хүүхэд музей үзэхэд багтаамж бага 9. Орон тоо хүрэлцэхгүй дутмаг 10. Сургалт явуулах орчин муу 11. Албан хаагчдад соёлын өвийг бүртгэн баримтжуулахад шаардлагатай тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл дутагдалтай / Дрон, JPS, зургийн аппарат, камер, лазер метр, бусад хэмжигчүүд /, 12. Сан хөмрөгийн стандартын тавиур байхгүй 13. Хүний нөөцийг сургах, давтан сургалтанд хамруулах, мэргэшүүлэх

DVD гаргасан 12.Байгууллагад судалгааны ном, гарын авлагатай	шаардлагатай 14. Боловсролын ажлыг ЕБС хичээлүүдийн хөтөлбөрт оруулан уялдуулах, хамтын ажиллагааг сайжруулах 15. Сонсголын бэрхшээлтэй иргэдэд музей тайлбарлах ур чадвар тааруу Дохиоллын систем / ус мэдрэгч, хөдөлгөөн мэдрэгч, утаа мэдрэгч / ажиллагаагүй болсон тул гал, гамшигийн үед урьдчилан сэргийлэх тоног төхөөрөмжгүй
Боломж	**Бэрхшээл**
Соёлын үйлдвэрлэл бүтээгдэхүүн бий болгох, худалдан борлуулах 2.Үзмэртэй шууд харьцах албан хаагчдад 8 жил тутам 1 жилийн цалин өгч нийгмийн асуудалд дэмжсэн. 3.Иргэдийн гар дээрх үзмэрийг нээж илрүүлэх боломтой 4.Хүн ам цөөтэй, газар нутгийн хэмжээ бага учраас нийт хүн амын 80% хүрэх боломжтой 5.Соёлын өвийн боловсролыг ЕБС-ийн хичээлийн цөм хөтөлбөрт тусгах 6.Орон нутгийн судлаачид, Боржигин судлалаар мэргэшсэн эрдэмтэн судлаачид, 7.Боржигин сумдын удирдлагуудтай хамтарч ажилладаг 8.Боржигин овогтон холбоо ТББ аймагт байгуулагдсан 9.Иргэдийн гар дээр хадгалагдаж байгаа соёлын үнэт үйлсээр үзэсгэлэн гаргах 10 . Музейн хайгуул, малтлага судалгааны ажлыг мэргэжлийн байгууллагуудтай хийх	1.Стандартын байргүй улмаас тусгай зөвшөөрөл цуцлах магадлал өндөр 2.Сан хөмрөгийн өрөө жижиг учраас үзмэрийн онцлог шинж хадгалалтын нөхцөл байдлыг харгалзан төрөлжүүлээгүйгээс үзмэр гэмтэх аюултай 3.Шатахуун түгээгүүр, тэсэрч дэлбэрэх, дэгдэмхий бодис хадгалах барилга байгууламжаас 1000 метрийн дотор музейн барилга байна. 4.Боловсролын танхим байхгүй, ширээ сандал огт байхгүйгээс сургалт явуулах орчин муу 5.Иргэдийн гар дээрх үнэ цэнэтэй өв үзмэр худалдан авах зардал байхгүй 6.Музейд вертуаль, AR техник, технологийн дэвшлийг нэвтрүүлэхэд санхүүг аймгийн төсөв тусгах 7.Соёлын өвийг эрэн сурвалжлах, нээн илрүүлэх, бүртгэн баримтжуулах, эрдэм шинжилгээ судалгаа хийхэд машин, байхгүй. 8.Сүмбэр сумын бүртгэл мэдээллийн сан бүрдүүлэх ажилтан байхгүй. 9. Сургалт зардал хүрдэггүй, уралдаан тэмцээн зардал байхгүй

4. СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛГО

Энэхүү стратегийн зорилгыг 2021-2024 онд хэрэгжүүлэхээр тодорхойллоо.

Үүнд:

Стартегийн зорилт-1: Иргэдийг соён гэгээрүүлж, соёл урлагийн байгууллагуудын үйлчилгээний чанар хүртээмжийг дээшлүүлэх

Стартегийн зорилт-2: Номын сангийн хуулийг хэрэгжүүлэх, ном унших олон талт ажлыг зохион байгуулах

Стартегийн зорилт-3: Соёлын өвийг олж тогтоох, илрүүлэх, хадгалах хамгаалах, өвлөн уламжуулах, түгээн дэлгэрүүлэх

Стартегийн зорилт-4: Соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх,дэмжлэг үзүүлэх

Стартегийн зорилт-5: Соёлын салбарын мэдээллийн тогтолцоог бүрдүүлэх,дижитал шилжилт хийх, хүний нөөцийг бэлтгэх, давтан сургах

5. БАЙГУУЛЛАГЫН БҮТЦИЙН УЯЛДАА, ЗУРАГЛАЛ

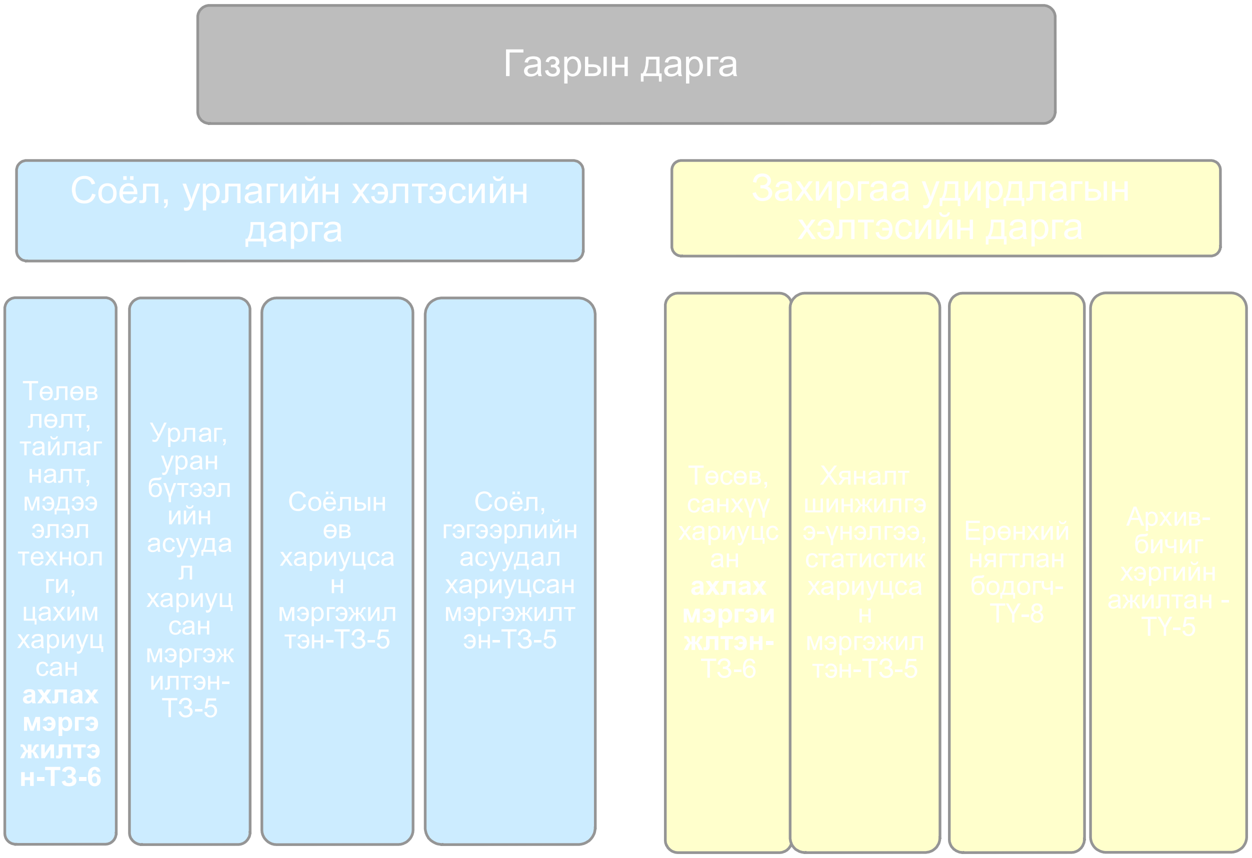

Аймгийн Соёл, урлагийн газар 2 хэлтэс 11 орон тоотой.

Засгийн газрын 2021 оны 12 сарын 14ний өдрийн 377 дугаар тогтоол “Аймгийн засаг даргын тамгын газрын эрхлэх асуудлын бүтэц орон тоо хязгаарыг батлах тухай” Соёл , урлагийн газар байгуулагдан үйл ажиллагаа явуулж эхлээд байна.

СОЁЛ , УРЛАГИЙН ГАЗРЫН ОРОН ТОО

/ЗУРАГЛАЛ / бүдүүвч /

№	Албан тушаалын нэр	Орон тоо	Албан тушаалын ангилал, зэрэглэл
ТӨРИЙН ЗАХИРГААНЫ АЛБАН ТУШААЛ			
1	Газрын дарга	1	ТЗ-10
2	Захиргаа удирдлагын хэлтэсийн дарга	1	ТЗ-7
3	Соёл, урлагийн хэлтэсийн дарга	1	ТЗ-7
4	Төлөвлөлт, тайлагналт , мэдээлэл технологи, цахимжуулалт хариуцсан ахлах мэргэжилтэн	1	ТЗ-6
5	Төсөв хөрөнгө оруулалтын асуудал хариуцсан ахлах мэргэжилтэн	1	ТЗ-6
6	Урлаг, уран бүтээлийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн	1	ТЗ-5
7	Соёл, гэгээрлийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн	1	ТЗ-5
8	Соёлын өвийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн	1	ТЗ-5
9	Хяналт шинжилгээ-үнэлгээ, статистик хариуцсан мэргэжилтэн	1	ТЗ-5
ТӨРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ АЛБАН ТУШААЛ			
10	Ерөнхий нягтлан бодогч	1	ТҮ-8
11	Архив, бичиг хэргийн ажилтан, нярав	1	ТҮ-5

Төлөвлөгөөг баталсан: ***Төсвийн Ерөнхийлөн захирагч***

АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГА ***/ Г.БАТЗАМ /***
(албан тушаал) ***(гарын үсэг)***

2022 оны .....сарын ....өдөр

Төлөвлөгөө боловсруулсан: ***Төсвийн шууд захирагч***

СОЁЛ, УРЛАГИЙН ГАЗРЫН ДАРГЫН ҮҮРЭГ ГҮЙЦЭТГЭГЧ ***/ Б.ЭНХТӨР /***
(албан тушаал) ***(гарын үсэг)***
(огноо)

2022 оны .....сарын ....өдөр

СОЁЛ, УРЛАГИЙН ГАЗРЫН СТРАТЕГИ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ /2021-2024/

Бодлогын баримт бичигт тусгагдсан, болон үндсэн чиг үүргээ хэрэгжүүлэх зорилт	Стратеги / арга зам /	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Санхүүгийн эх үүсвэр
Ерөнхий чиг үүргийн нэр: Соёлын урлагийн бодлого					
Үндсэн чиг үүргийн нэр :	Соёлын тухайн хууль, Соёлын өвийн хамгаалах тухай хууль, Номын сангийн тухай хууль, Музейн тухай хууль				
	1.1Боржигин түмний өв соёлыг түгээн дэлгэрүүлж, залуу үед өвлүүлэх, сурталчлан таниулах олон талт арга хэмжээг зохион байгуулах	-Зохион байгуулсан эвент арга хэмжээ тоо-1 -Боржигин өв	2019 онд Соёлын биет бус өвийн 5 ай савын	Эвент тоо-1 5 аймгийн 17	УТ, АОНХС 90,0 сая төгрөг

		соёлыг сурталчилсан уралдаан тэмцээний тоо	хүрээнд зохион байгуулж 5 аймгийн 15 сум хамрагдсан	сум	
Стратегийн зорилт-1: Иргэдийг соён гэгээрүүлж, соёл урлагийн байгууллагуудын үйлчилгээний чанар хүртээмжийг дээшлүүлэх	1.2 Салбарын хүний нөөцийг бэлтгэх, давтан сургах, мэргэшүүлэх тогтолцоог бий болгож, соёлын ажилтан, уран бүтээлчдийн хөдөлмөрийн үнэлэмжийг дээшлүүлж, ажил эрхлэлтийг дэмжиж, нийгмийн баталгааг сайжруулна.	-Мэргэжлийн боловсон хүчний хангалт -Мэргэшүүлэх давтсан сургалтанд хамрагдагсадын тоо Хүний нөөц нийгмийн баталгаа хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэ	80% 20% Батлагдсан хөтөлбөр-1	90% 50% 100%	Орон нутаг, байгууллага, УТөсөв
	1.3 Соёл урлагийн арга хэмжээг хэрэгжүүлэх	Соёл, урлагийн арга хэмжээний төлөвлөгөөг жил бүр батлаж, хөрөнгө төсөвлөх	Соёл, урлагийг хөгжүүлэх дэд хөтөлбөр-1	Тухайн жилийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт 100%	АОНХС 80,0 сая төгрөг
	1.4 Эх хэл, бичиг үсэг, түүх, соёлын мэдлэгийг гүнзгийрүүлэх, уран сайхан, гоо зүйн хүмүүжил олгох	Байгууллагын албан хаагчдыг түүх, соёл Монгол бичгийн сургалтанд хамруулж, хуучин Монгол бичгээр унших,	Зохион байгуулсан сургалтын тоо-3 Хамрагдсан төрийн албан хаагчдын	Зохион байгуулсан сургалтын тоо-10 Хамрагдсан төрийн албан хаагчдын хувь-100	Тухайн байгууллагын төсөв, ОНХСан

		бичих чадавхийг сайжруулна.	хувь-30		
	1.5 Бүх нийтийн соёл, урлагийн боловсролыг дээшлүүлэх, соён гэгээрүүлэх ажлыг идэвхжүүлж, үндэсний нэгдмэл үнэт зүйлээр бахархах, эх оронч үзэл, нүүдлийн өв соёлыг таниулан сурталчилах	Бүхийн нийтийн соёлын боловсролыг дээшлүүлэх хөтөлбөр хэрэгжүүлэх	Суурь судалгаа-1	Арга хэмжээ-2	УТ,ОНТөсөв
		Хөдөөгийн багийн иргэдэд явуулын соёл урлагийн үйлчилгээ үзүүлэх	1 удаа 3 сумын 10 баг хүний тоо 2331	2 удаа 10 багт хүний тоо-3000	ОНХСан 3,0 сая төгрөг
	1.6 Үндэсний, сонгодог, орчин үеийн урлагийн төрлүүдийг жигд хөгжүүлж, хүн амд урлаг гоо зүйн боловсрол олгох	Боржигин өв соёлыг сурталчласан "Соёлын өдөр"-ийг Улаанбаатар хотноо зохион явуулах -2024	2011 онд зохион байгуулж жүжиг-1, бүрэн хэмжээний концерт-1	2024 он Түүхэн жүжиг-1 Бүрэн хэмжээний концерт-1 Боржигин өв соёл үзэсгэл-1	АЗДТГ, Боржигин чуулга, Номын сан, музей, Соёлын төв ОНХСан 80,0 сая төгрөг
		Засаг даргын нэрэмжит урлагийн их наадам зохион байгуулах	Төрийн болон төрийн бус байгууллага ААН хүний тоо-500 хүн	Хүний тоо-800	ОНХСан 10,0 сая төгрөг
		“Сонгодог урлаг-III” арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.	“Сонгодог урлаг-II” үндэсний	Хөтөлбөр бүрэн хэрэгжиж	Улсын төсөв, Орон нутгийн төсөв

			хөтөлбөр хэрэгжиж дууссан.	дууссан байна.	
		Хүүхдэд зориулсан уран бүтээлийн тоог нэмэгдүүлнэ.	Хүүхдийн уран бүтээлийн тоо -3	3	Орон нутгийн төсөв, УТөсөв
	1.7Соёл урлагийн байгууллагуудын орчин, нөхцөлийг сайжруулж, шаардлагатай техник, тоног төхөөрөмжөөр хангах	Боржигин чуулгын барилгын ажлыг эхлүүлэх	2021 барилгын ажил эхлэсэн байна.	2021-2023 Боржигин чуулгын стандартын шаардлага хангасан байртай болсон байна.	УТ 7,1 тэр бум төгрөг
		Боржигин өв музейн их засварын ажил	2021 онд зураг төсөв хийгдсэн байна	Засварын ажлыг хийсэн байна.	УТ, 328,0 сая төгрөг зураг төсөл 851,915,287 их засвар хийгдсэн байна.
	1.7 Соёл урлагийн байгууллагуудын орчин, нөхцөлийг сайжруулж, шаардлагатай техник, тоног	Нийтийн номын сангийн их засварын ажил	2021 онд зураг төсөв хийгдсэн байна.	Засварын ажлыг хийсэн байна.	УТ, 368,0 сая төгрөг УТ 762,619,051
		Шивээговь суманд Соёлын төв, Баянтал суманд соёл спортын цогцолборын	Баянтал сумын Соёл, спортын цогцолбор ын зураг	Стандарын байртай болсон байна.	УТ, ОНХСан 5,0 тэр бум

		барилга барина.	төсөв хийнэ. Шивээговь сумын Соёлын төвийн барилгын зураг төсөв хийгдсэн.		
	төхөөрөмжөөр хангах	Шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангаж, Аймаг, сумдын номын сангийн номын фондыг нэмэгдүүлнэ. Аймгийн музей, сумдын орон нутаг судлалын танхимын үзмэрийн сан хөмрөгийг нэмэгдүүлнэ.	Эх соёл эх үндэс хөтөлбөрийн хүрээд 22,0 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмжөөр хангасан.	Үзмэрийн тоо – 15 Тоног төхөөрөмж - 20 Үзмэрийн тоо- 1025	ОАНХСан 50,0 сая төгрөг
	1.8 Соёлын тухай хууль, Музейн тухай хууль, Номын сангийн тухай хууль шинэчлэн боловсруулсан хуулийг суртадлчилан таниулах	Сурталчилан таниулсан тоо	Гарын авлага- 4 Сургалт -5	Хууль, дүрмийн хэрэгжилт сайжирсан байна.	Байгууллагын төсөв
Стратегийн зорилт-2: Номын сангийн хуулийг хэрэгжүүлэх, ном унших олон талт ажлыг зохион	2.1 Стандартад нийцсэн номын сангийн үйлчилгээг уншигчид үзүүлэх, уншлага дэмжсэн олон талт үйл	Хэвлэмэл номын тоо Цахим номын тоо	Хэвлэмэл номын тоо 9861 Цахим	Хэвлэмэл номын тоо 11500 Цахим номын	Номын сангийн төсөв, ОНХСан төсөв, Хандив, Байгууллагын

байгуулах	ажиллагааг зохион байгуулах	Бэлэг хандивын номын тоо	номын тоо -34 Бэлэг хандивын номын тоо 237	тоо -150 Бэлэг хандивын номын тоо 500	төсөв 20,0 сая төгрөг,
	2.2 Орон нутгийн номын сангийн сан хөмрөгийг баяжуулах, орон нутгийн иргэнийг номын сангийн үйлчилгээнд өргөн хамруулах арга хэмжээг	Үзэсгэлэн гаргалт, ном хэвлэл сурталчилах Тоо Хүүхдийн уншлагын дэмжих арга хэмжээ тоо Гэр бүл насанд хүрэгчдийн уншлага дэмжих арга хэмжээ	Шинэ болон сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэнгээр ном хэвлэл сурталчилсан тоо-17 Хүүхдийн уншлагын дэмжих арга хэмжээ тоо-2 Гэр бүл насанд хүрэгчдийн уншлага дэмжих арга хэмжээ-3	Шинэ болон сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэнгийн тоо-45 Хүүхдийн уншлагын дэмжих арга хэмжээ тоо-10 Гэр бүл насанд хүрэгчдийн уншлага дэмжих арга хэмжээ-9	Нийтийн номын сан, Соёлын төв
	Номын сангийн үйлчилгээг дижитал хэлбэрт шийлжүүлэн иргэдэд хүргэх үйлчилгээний төрлийг нэмэгдүүлнэ	Нийт сан хөмрөгт цахим номын сангийн эзлэх хувь	Цахим номын тоо 74 Хувь 0,2	Дижитал хэлбэрт шилжүлэх тоног төхөөрөмжийг нэмэгдүүлж , цахим сан хөмрөгийн эзлэх хувь 0,5	УТөсөв, байгууллагын төсөв
Стартегийн зорилт-3: Соёлын өвийг олж тогтоох, илрүүлэх, хадгалах хамгаалах,	3.1 Соёлын биет бус өвийг сурвалжлан олох, судалгаа шинжилгээ хийх журам, соёлын биет бус өвийг өвлөн	СББӨ-ийн өвлөн уламжлагчдыг видео дүрс бичлэгээр	Баримтжуулсан тоо-5 Олон нийтэд	СББӨ-ийн өвлөн уламжлагчдыг видео дүрс бичлэгээр	Байгууллагын төсөв

өвлөн уламжуулах, түгээн дэлгэрүүлэх	уламжлагчийг тогтоох бүртгэн баримтжуулах, олон нийтэд таниулах, дэмжлэг үзүүлэх, өвлөн уламжлуулах ажлыг зохион байгуулах;	баримтжуулсан тоо Олон нийтэд сурталчилан таниулах чиглэлээр хийсэн арга хэмжээний тоо	сурталчилан таниулах чиглэлээр хийсэн арга хэмжээний тоо-2	баримтжуулсан тоо-30 Олон нийтэд сурталчилан таниулах чиглэлээр хийсэн арга хэмжээний тоо-10	
	3.2 Нутаг дэвсгэртээ соёлын өвийг хамгаалах тухай хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангах, хөтөлбөр, төлөвлөгөө боловсруулж хэрэгжүүлэх, шаардлагатай төсөв хөрөнгийг баталж, хяналт тавих;	Үл хөдлөх дурсгалын тоо - 388 Гэрээгээр хамгаалж буй дурсгалын тоо-15	Үл хөдлөх дурсгалыг бүртгэн баримтжуулсан байна. Үл хөдлөх-388	Үл хөдлөх дурсгалын тоо - 408	ОНХСан төсөв 1,0 сая
	3.3 Соёлын өвийг хамгаалахад идэвх, санаачилгатай оролцсон иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагыг урамшуулах, Соёлын биет бус өв өвлөн уламжлагчдын шавь сургалт явуулах, алдаршуулан урамшууулах хуульд заасан дэмжлэг үзүүлэх;	Урамшуулсан өвлөн уламжлагч тоо- СББӨ-ийн тоо- ААН-ийг урамшуулсан тоо Шавь сургалтын тоо Өвлөн суралцагчдын тоо	Урамшуулсан өвлөн уламжлагч тоо-3 СББӨ-ийн тоо- ААН-ийг урамшуулсан тоо-0 Шавь сургалтын тоо -1 Өвлөн суралцагчдын тоо -300	Урамшуулсан өвлөн уламжлагч тоо-10 СББӨ-ийн тоо- ААН-ийг урамшуулсан тоо -3 Шавь сургалтын тоо -3 Өвлөн суралцагчдын тоо -340	Байгууллагын төсөв, ОНХСангийн төсөв

	3.4. Соёлын өвийн талаарх мэдлэг олгох, түүнийг хамгаалах, сурталчлах арга хэмжээг гэр бүлийн соёл, хүмүүжлийн уламжлал болон боловсролын тогтолцоогоор дамжуулан хэрэгжүүлэх	Хүн амын санг хамгаалах, хүн бүр ураг удмаа мэдэж, өрх бүр угийн бичгээ хөтлөх ажлыг хэрэгжүүлэх	Сургалт нөлөөллийн ажлын тоо - 1200 Угийн бичиг хөтөлсөн иргэдийн тоо 700 Угийн бичиг уралдааны тоо-1	Сургалт нөлөөллийн ажлын тоо - 2000 Угийн бичиг хөтөлсөн иргэдийн тоо 1500	ОНХСАн 5,0
		Уралдаан, тэмцээн зохион байгуулах	Уралдаан тэмцээний тоо 20	40	*Байгууллагын төсвөөр*
		Үзмэрийн тоо-1015 Зохион байгуулсан ЭШХ-ын тоо	Үзмэрийн тоо -1015 ЭШХурлын тоо -1	Үзмэрийн тоо-1035 Эшх-ийн тоо-4	*ОНХсан 20,0 сая төгрөг*
		3D,Vrbox орсон үзмэрийн тоо Шинэчилсэн үзүүллэг дэглэлтийн тоо	154 1	3D үзмэрийн тоо-400 Шинэчилсэн үзүүллэг дэглэлтийн тоо-2	*ОНХсан*
	3.5 Соёлын өвийг бүртгэх, цуглуулах соёлын үнэт зүйлийг эрэн сурвалжлах, нээж илрүүлэх, бүртгэл мэдээллийн сан үүсгэх, боловсрол танин мэдэхүйн ажил зохион байгуулах	Соёлын өвийн талаар сургалт зохион байгуулах	Сургалтын тоо -50	90	*Байгууллагын төсвөөр*
		Бүртгэл мэдээллийн санг	СББӨ-ийн өвлөн уламжлагч	380	ОНХСан төсөв,

		бүрдүүлэх,баяжуулах, цахимжуулах	дын тоо 360 Үл хөдлөх өвийн тоо 388 Биет өвийн тоо 1015	408 1035	Байгууллагын төсөв,
		Иргэд, сүм хийдэд хадаглагдаж байгаа баримтат өвийг бүртгэлд хамруулна.	Бүртгэгдсэн баримтат өв 136	250	Байгууллагын төсөв,
	3.6 Соёлын өвийг бүртгэх, цуглуулах соёлын үнэт зүйлийг эрэн сурвалжлах, нээж илрүүлэх, бүртгэл мэдээллийн сан үүсгэх, боловсрол танин мэдэхүйн ажил зохион байгуулах	Музейн боловсролын хөтөлбөр боловсруулах Хүний тоо	Хөтөлбөрийн тоо-1 Боржигин байшин Боловсролын ажилд хамрагдагсадын тоо-3841	Хөтөлбөрийн тоо-3 Хамрагдагсадын тоо -*7545*	Байгууллагын төсвөөр
	3.7 Улс, аймгийн хамгаалалтанд байх түүх, соёлын үл хөдлөх дурсгалыг иргэн, хуулийн этгээдтэй гэрээгээр хамгаалуулна.	Улсын хамгаалалт -1 Аймгийн хамгаалалт-2	3	Үл хөдлөх дурсгалын гэрээгээр хамгаалсан байна.	Орон нутгийн төсөв
Стартегийн зорилт-4: Соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх,дэмжлэг үзүүлэх	4.1 Соёлын өвд суурилсан соёлын бүтээлч үйлдвэрлэл эрхлэгчдийн дэмжих	Орон нутгийн брэнд бүтээгдэхүүнийг дэмжсэн тоо 3	-	Орон нутгийн нэрийн бүтээгдэхүүнийг сурталчилсан байна.	Орон нутгийн төсөв
	4.2 Соёлын бүтээлч үйлдвэрлэл эрхлэгчдийн	Бүтээлч	34	Соёлын бүтээлч	Орон нутгийн төсөв

	судалгаа гаргах, сурталчилах, дэмжлэг үзүүлэх	эрхлэгчдийн тоо		үйлдвэрлэл эрхлэгчийг дэмжсэн байна.	
	4.3 “Соёлын бүтээлч үйлдвэрлэл-2” арга хэмжээг хэрэгжүүлэх	Арга хэмжээ хэрэгжилт хувь	Үндэсний хөтөлбөр батлагдсан байна.	Арга хэмжээний хэрэгжилт 50 хувь	Улсын төсөв
Стартегийн зорилт-5: Соёлын салбарын мэдээллийн тогтолцоог бүрдүүлэх,дижитал шилжилт хийх, хүний нөөцийг бэлтгэх, давтан сургах	5.1“Цахим соёл” арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.	Цахим системд шилжсэн байна.	Соёлын өвийн мэдээллийн сан үүссэн байна.	Салбарын мэдээллийн системийг хөгжүүлсэн байна.	Улсын төсөв
	5.2 Соёлын салбарын үйл ажиллагаанд цахим соёл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд ERP,систем, тоон гарын үсэг нэвтүүлэх, цахим үйл ажиллагааг нэвтрүүлэх	Албаны цахим хаяг нэвтрүүлэх , албан бичиг, цахим гарын үсгийн тоо	Erp цахим системд шилжсэн байна.	Цахим системд бүрэн шилжиж нэвтэрсэн байна.	Байгууллагын төсөв
	5.3 Соёлын салбарын статистик мэдээ тайланг хугацаанд нь үнэн бодитой гаргаж ирүүлэх	Шинэчилсэн статистикийн 2 маягтаар мэдээ тайланг хугацаанд нь ирүүлэх	Мэдээ тайланг инфографикаар ил тод сурталчлах.	Статистик мэдээг үнэн зөв гаргаж сурталчилсан байна.	Байгууллагын төсөв
	5.4 Соёлын ажилтныг мэргэшүүлэх давтан сургах	Цахим болон танхимын сургалтанд хамрагдагсадын хувь	50 хувь мэргэжил дээшлүүлсэн байна.	Урт, богино хугацааны мэргэжил дээшлүүлэх сургалтанд хамрагдсан байна.	Байгууллагын төсөв, Соёлын ажилтны мэргэжил дээшлүүлэх институт

1. **Утас, факс: 70543399**
2. **E-mail хаяг:** gsa.soyol@gmail.com

3. **Вэб сайт:** Говьсүмбэр аймгийн Соёл, урлагийн газар | Facebook

Стратеги төлөвлөгөө боловсруулсан: СУГ-ын Төсөв санхүү хариуцсан ахлах мэргэжилтэн / Н.Мөнхбат /
СУГ-ын Соёл, гэгээрэл хариуцсан мэргэжилтэн /Б.Гарамсан/

Стратеги төлөвлөгөө хянасан: СУГ-ын даргын үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч / Б.Энхтөр /